

یکشنبه 3 آذر 1398 - 26 ربیع الاول 1441 - 24 نوامبر 2019

آغاز انتشار روزنامه "مجلس" در تهران (1285 ش)

آغاز انتشار روزنامه "مجلس" در تهران (1285 ش)، پس از صدور فرمان مشروطیت و تشکیل مجلس شورای ملی و ازدیاد قدرت روحانیت، از طرف مظفرالدین شاه قاجار، فرمانی مبنی بر تاسیس و انتشار روزنامه "مجلس" صادر شد. در این میان صریحاً امر داده شده بود که دولت حق سانسور مندرجات روزنامه را ندارد. این روزنامه یکی از روزنامه‌های معتبر و پرمطلب دوران مشروطیت به شمار می‌رود. روزنامه مجلس که به صورت خبری، سیاسی و اجتماعی، در هشت صفحه با چاپ سربی، هفته‌ای چهار شماره منتشر می‌شد، علاوه بر درج اخبار داخلی و خارجی، کلیه مذاکرات مجلس شورای ملی ایران را منعکس می‌کرد. سردبیری این روزنامه برعهده ادیب الممالک فراهانی از ادبا، شعرا و نویسندگان مشهور آن زمان بود.

صلح امام حسین (ع) با معاویه بن ابی‌سفيان (41 ق)، پس از شهادت امام علی (ع) شیعیان کوفه با امام حسن مجتبی (ع) پسر ارشد آن حضرت بیعت کرده و او را به خلافت برگزیدند. امام، لشکری دوازده هزار نفری به رهبری قیس بن سعد به جنگ معاویه فرستاد و خود روانه "ی مداین" شد. هنوز بین سپاه امام و معاویه جنگی روی نداده بود که شایعه "ی کشته شدن قیس بن سعد، شیراز" و "ی سپاه حضرت را از هم گسیخت. در این میان، جمعی حتی سرپرده "ی امام را نیز غارت کرده و یکی از آنان خنجر بران حضرت وارد نمود. با این وضع، مسلم شد که با چنین مردمی به جنگ معاویه و لشکر منظم او رفتن صلاح نیست. بدین ترتیب، امام حسن با معاویه وارد مکاتبه و مذاکره گردید و قرار بر این شد که امام از خلافت کناره‌گیری کند به شرط این که معاویه پس از خود، فرزندان او را به خلافت معین نکند، از امام علی (ع) به زشتی یاد ننماید و... امام حسن (ع) علی‌رغم میل باطنی، این صلح را پذیرفت و پس از پنج ماه و نیم، از خلافت کناره گرفت و با اهل بیت خود عازم مدینه گردید.

تولد "باروخ اسپینوزا" فیلسوف معروف هلندی، در 24 نوامبر 1632م در آمستردام هلند، در خانواده "ی یهودی و ثروت مند به دنیا آمد. وی در ابتدا علوم عالی و زبان "ی‌های قدیمی مانند عبری را فرا گرفت و در سیاست و نقد آیین یهود، مهارتی تام یافت. اسپینوزا پس از چندی به دین یهود پیوسته شد و به همین دلیل مورد نفرت و دشمنی یهودیان قرار گرفت. از این رو نام خود را به یندیت تغییر داد و با کناره‌گیری از همه ادیان، گوشه‌گیری و انزوا اختیار نمود. او زندگی خود را در تفکر و تعمق و مطالعه و تالیف گذراند و از راه صیقل دادن شیشه جهت ساخت ذره "ی بین، امرار معاش می‌کرد. اسپینوزا طریقه و فلسفه مخصوص به خود را دارد و افکار فلسفی "ی اش نزدیک به افکار صوفیه است. او از تفحص درباره خداوند به این نتیجه رسید که خداوند در همه چیز جاری و ساری است و همه چیز در خداوند است. او عقلمی است که عالم را می‌آفریند و عالمی است که به وسیله آن، عقل آفریده می‌شود. هم عاقل است و هم معقول. به عقیده اسپینوزا خدا وجدان و شعور صرف است نه ناظری در آسمان. اراده خدا، قانون طبیعت است و ما مخلوق مقتضیات و ثمره محیط خویش هستیم. در فلسفه اسپینوزا، هر انسان جزئی از خدا و جزئی از یک واحد الهی است. او معتقد است که غرض از حیات آن است که آدمی از راه خوش "ی بخت ساختن دیگران بر خوش "ی بختی خود بیفزاید. اسپینوزا در زندگی خود دو رساله منتشر کرد که یکی درباره فلسفه دکارت و دیگری رساله الهیات که در آن، عقاید خود را در تفسیر تورات و ترتیب زندگانی اجتماعی مردم بیان کرده است. اما چون این کتاب با تعلیمات علمای یهود سازگار نبود سر و صدایی به پا نمود و از این جهت، دیگر اثری را منتشر نکرد. با این حال کتاب اخلاق او، پس از مرگش منتشر شد که مجموعه اصول فلسفی آثار او به شمار می‌رود. باروخ سرانجام در 21 فوریه 1677م، در 45 سالگی بر اثر ابتلاء به بیماری سل، در لاهه درگذشت.

کتشف الکتربسته توسط "مایکل فارادی" دانشمند انگلیسی (1831م) مایکل فارادی، فیزیک "ی دان شهیر انگلیسی، به علم الکتروشییمی علاقه فراوانی داشت. وی در این راه تجربه "ی‌های زیاد آموخت و موفق به کشف قوانین کنترل‌شده شد. او هم "ی‌چنین دست به آزمایش "ی‌های گوناگونی زد و در این آزمایش "ی‌ها، در زمینه شیمی، متالوژی و ساختن لامپ "ی‌های الکتریکی پیشرفت و موفقیت "ی‌های بسیاری به دست آورد. از کارهای دیگر این فیزیک "ی دان، اختراع موتور الکتریکی بود که در آن، برای اولین بار در تاریخ علم، نیروی مغناطیسی به نیروی الکتریکی تبدیل گردید. با این حال، کار مهم فارادی در زمینه الکتربسته بود که در 24 نوامبر 1831م موفق به کشف آن شد. البته کشف نیروی برق مربوط به قرن شانزدهم و هفدهم است و نخستین وسایل برقی نیز در قرن هجدهم و نیمه اول قرن نوزدهم مورد استفاده قرار گرفته است. در این میان، مایکل فارادی، نخستین اکتشافات مهم خود را در زمینه الکترومغناطیس و روش انتقال نیروی برق و استفاده از آن برای ایجاد حرارت و روشنایی، در نیمه اول قرن نوزدهم عرضه کرد. (ر.ک: 25 اوت)